

פריז בווערת ורופול שוברת (שיאים) - על תרבות הבתים והנשפים

מטרות הפעולה:

1. החניכות ילמדו כיצד חריגות איתנה בשולי החברה הופכת למובילת דעה ותרבות בקהילה הגאה ובעולם המערבי כולו.
2. החניכות יבינו את חשיבות יצירת סביבה תומכת, סולידרית ומעצימה כמקום לביטוי והובלה לשינוי.
3. החניכות יכירו היא-סטוריה קווירית חשובה.

חלוקת זמנים:

10 דקות	שיר פתיחה Category is/Rupaul
5 דקות	בתים
30 דקות	הקטגוריה היא- ארגז תחפושות
15 דקות	ווגינג
15 דקות	מתרבות שוליים הישרדותית למיינסטרים- המירוץ לדראג רופול
5 דקות	סיכום

עזרים וציוד:

- ✓ מקרן + מחשב
- ✓ ארגז תחפושות/לבקש מהחניכות להכין תחפושות בבית בהתאם לקטגוריות

מהלך הפעולה:

1. שיר פתיחה - Category is/Rupaul

פותרים דיון על הסרטון:

- מה ראינו בסרטון? מי אלו? (המלכות של המירוץ לדראג של רופול, טופ 4, עונה 9)
- מישהי יודעת להגיד מה שם השיר ששמענו?
- שם השיר ששמענו הוא Category is, האם מישהי יודעת מה הכוונה בקטגוריות? לשם מה נוצרו הקטגוריות?

מסבירים לחניכות- הקטגוריות הן משחקי תפקידים שנוצרו לראשונה בתרבות הנשפים והבתים בארה"ב בשנות ה-60 (התרבות החלה בסוף המאה ה-19 והגיעה לתצורה אותה אנו מכירים כיום בשנות ה-60 של המאה ה-20). מרבית משתפי הנשפים היו צעירים אפרו-אמריקנים ולאטינו-אמריקנים מהקהילה הלהט"בית. במסגרת הנשפים, על

המשתתפים להתחרות זה בזה בצעידות מסלול, ריקוד ופוזות, לבקר זה את זה ולתמוך זה בזה במסגרת התחרויות, המחולקות לקטגוריות שונות. החלוקה הקטגורית היא לעיתים על פי מגדר או מעמד חברתי, אך זאת ממקום של סאטירה כלפי הסדר החברתי הקיים, תוך כדי מתן אפשרות לבריחה זוהרת מהמציאות. הרעיון מאחורי הקטגוריות היה לתת להומו ולטרנסית השחורים לדמיין את עצמם במקום אחר בחיים, פעמים רבות כבעלי הון, אנשי עסקים וכו'. המציאות החלופית שהם יצאו נקראה Realness, אמיתי. הן הפכו את הדיכוי לביטוי - מדיכוי לרילנס.

להדגמת נושא הקטגוריות **נצפה בסרטון מתוך סדרת הנטפליקס "Pose"** שעוסקת בתרבות הנשפים והבתים בארה"ב בשנות ה-80 (עם השפעה רבה מהסרט "מפריז בוערת" עליו נדבר בהמשך). **להתחיל לצפות מ-04:00.**

2. בתים:

רקע כללי- תרבות הנשפים התרחבה אל מעבר לגבולות האירועים, שכן משתתפים רבים בתרבות זו השתייכו לקבוצות יריבות המוכרות כ"בתים"- קבוצה של חברים הופכת ל"משפחה" המספקת לחבריה תמיכה סוציאלית, נפשית וחומרית. מעין משפחה מבחירה. ה"בתים" מהווים תחליף למשפחות הביולוגיות של המתגוררים בהם, שכן מרבית הצעירים באותן השנים נדחו מבתיהם בשל זהותם המגדרית או נטייתם המינית. לכל בית הייתה אמא שהייתה אחראית על הבית. בהיעדר משפחה תומכת, הן יצרו לעצמן סביבה תומכת, סולידרית ומעצימה ואיתה מקום לביטוי והובלה לשינוי.

נצפה בסרטון מתוך הסרט "פריז בוערת", סרט דוקומנטרי שתיעד את תרבות הבתים והנשפים בארה"ב.

3. הקטגוריה היא: נפתח ארגז תחפושות/נבקש מהחניכות להכין מראש תחפושות לפעולה. נחלק את החניכות ל-2-3 קבוצות שיהוו את הבתים שלהן. על כל קבוצה לבחור אמא ושם לבית. כל אחת מהקבוצות שולחת מתחרה אחת לכל אחת משלוש הקטגוריות בנשף. השיפוט הוא לא רק על המראה, אלא גם על ההגשה!

- נשות עסקים
- גיבורות על
- נשות אצולה

בסוף כל מקצה נבחר את המנצחת במקצה. בניגוד לתרבות הבתים בה היו שופטים, אצלנו באיגי אין שופטים. השיפוט נערך ע"י החניכות עצמן **ועוצמת קריאות העידוד שלהן.**

4. ווגינג:

מכירות? הריקוד המזוהה עם תרבות הנשפים נקרא "Voguing", על שם מגזין האפנה "Vogue". הריקוד למעשה מנסה לחקות בצורה מוקצנת את תצוגות האופנה, זאת באמצעות פוזות מוקצנות ותנועות ידיים. לעיתים הריקודים מהווים פארודיה על הטרוסקסואליות.

[נצפה בסרטון על מהו ווג](#) מתוך הסרט "פריז בוערת":

נשאל את החניכות:

- איך ריקוד הווג הפך מז'אנר שנוצר בשולי החברה לריקוד מוכר? אם החניכות לא ידעו להגיד את התשובה מדונה [נקרין להן מיד את הסרטון הבא שיסביר](#).
- לאחר שהבנו איך הווג כבש את העולם, [בואו נלמד כמה צעדים בסיסיים ביותר](#) (עם הידיים בלבד).

5. מתרבות שוליים הישרדותית למיינסטרים - המירוץ לדראג רופול-

תרבות הבתים והנשפים התחילה את דרכה כתרבות שוליים הישרדותית, מפלט מהכפייה ההטרסקסואלית שסבבה את חברות הבתים. לאט לאט, החלה אותה תרבות שוליים הישרדותית לחלחל לתודעה הכללית. היום היא כבר כבשה את העולם. את אחת מהמשפיעות העיקריות על התפתחות התרבות כבר פגשנו, מדונה. מי עוד?

האחת והיחידה- רופול!

עולם הדראג קיים במועדונים של הקהילה הגאה כבר שנים רבות, אך רק מלכה אחת הצליחה לעשות את הבלתי יאומן ולהביא חברות של גברים הומואים בבגדי נשים לקדמת הבמה, למיינסטרים, ולזכות בפרסים ותארים רבים וביניהם שלושה פרסי אמי על סדרת הריאליטי הטובה ביותר וחמישה פרסי אמי על ההנחייה הטובה ביותר לרופול עצמו. היא התוכנית הראשונה בעולם שזכתה באותה השנה גם בתוכנית הריאליטי וגם בהנחייה! בדומה לרופול, גם סדרת הטלוויזיה "פוזזה" הצליחה להביא את סצנת הנשפים והבתים לקדמת הבמה ולזכות בכמה פרסים יוקרתיים.

איך זה קורה?

בראש ובראשונה- אמונה מלאה בתרבות שלנו. שולית ככל שתהיה, הישרדותית ככל שתהיה, האמנות שלנו מייצגת אותנו. כמו שאנחנו נלחמים בעבור השוויון שלנו, כך אנחנו נלחמים גם עבור האמנות שלנו. הן פוסעות יד ביד, האחת מובילה את השנייה, ומקדמות את הקהילה שלנו לימים חשוכים פחות וצבעוניים יותר.

לפני סיכום הפעילות נצפה ביחד [בסיפור יוצא הדופן של רופול צ'ארלס](#).

6. סיכום:

- האם בזכות תוכניות כמו רופול ופוזזה מצב הקהילה הגאה השתפר או שבזכות שיפור מצב הקהילה הגאה תוכניות כמו המירוץ לדראג של רופול הצליחו להגיע לפריים טיים?
- לעולם לא נוכל לדעת. ככל הנראה ההשפעה הדדית. הדבר הבטוח היחיד הוא שהשילוב בין האמנות למחאה הוא כוח עוצמתי. רופול לא מהססת להביע דעות פוליטיות ולפרסם היסטוריה קווירית לעולם הגדול במסגרת התוכנית שלה, אז למה שנפחד אנחנו?